

VERTIMAS

Europos Sąjungos ir Mauricijaus Respublikos

SUSITARIMAS

dėl piratavimu įtariamų asmenų ir konfiskuoto susijusio turto perdavimo iš Europos Sąjungos vadovaujamų karinių jūrų pajėgų Mauricijaus Respublikai sąlygų ir piratavimu įtariamiesiems asmenims po perdavimo taikomų sąlygų

EUROPOS SĄJUNGA (ES)

ir

MAURICIJAUS RESPUBLIKA (toliau – Mauricijus),

toliau abi kartu – Šalys,

ATSIŽVELGDAMOS į:

- Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (JT ST) rezoliucijas 1814 (2008), 1838 (2008), 1846 (2008), 1851 (2008) ir paskesnes JT ST rezoliucijas,
- 1982 m. JT jūrų teisės konvenciją (UNCLOS), ypač jos 100–107 straipsnius ir 110 straipsnį,
- 2008 m. lapkričio 10 d. Tarybos bendruosius veiksmus 2008/851/BUSP dėl Europos Sąjungos karinės operacijos, skirtos prisidėti prie atgrasymo nuo piratavimo veiksmų ir ginkluotų plėšimų jūroje prie Somalio krantų ir jų prevencijos bei sustabdymo ⁽¹⁾ (operacija „EUNAVFOR Atalanta“), su pakeitimais, padarytais 2009 m. gruodžio 8 d. Tarybos sprendimu 2009/907/BUSP ⁽²⁾,
- tarptautinę žmogaus teisių teisę, įskaitant 1966 m. Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktą ir 1984 m. Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą,
- tai, kad šis Susitarimas neturės įtakos Šalių teisėms ir įsipareigojimams pagal tarptautinius susitarimus ir kitus tarptautinių teismų steigimo dokumentus, įskaitant Tarptautinio baudžiamojo teismo statutą,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Tikslas

Šiuo Susitarimu nustatomos sąlygos ir tvarka, taikomos

- a) asmenų, įtariamų ketinimu vykdyti piratavimo veiksmus, jų vykdymu ar jų įvykdymu operacijos EUNAVFOR vykdymo rajone, atviroje jūroje už Mauricijaus, Madagaskaro, Komorų Salų, Seišelių ir Reunjono salos teritorinių vandenų ribų, kurie yra sulaukyti vykdant operaciją EUNAVFOR, perdavimui;
- b) vykdant operaciją EUNAVFOR konfiskuoto susijusio turto perdavimui iš EUNAVFOR Mauricijui ir
- c) elgesiui su perduotais asmenimis.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Susitarime:

- a) *Europos Sąjungos vadovaujamos karinės jūrų pajėgos (EUNAVFOR)* – ES kariniai štabai ir nacionaliniai kontingentai, prisidedantys prie ES operacijos „Atalanta“, jų laivai, orlaiviai ir turtas;
- b) *operacija* – ES Tarybos bendraisiais veiksmais 2008/851/BUSP ir (arba) paskesniais bendraisiais veiksmais įsteigtos karinės misijos parengimas, įsteigimas, vykdymas ir rėmimas;
- c) *nacionaliniai kontingentai* – Europos Sąjungos valstybėms narėms ir kitoms ES nurodytoms operacijoje dalyvaujančioms valstybėms priklausantys daliniai ir laivai;
- d) *siunčiančioji valstybė* – valstybė, EUNAVFOR suteikianti nacionalinį kontingentą;

⁽¹⁾ OL L 301, 2008 11 12, p. 33, su klaidų ištaisymu OL L 253, 2009 9 25, p. 18.

⁽²⁾ OL L 322, 2009 12 9, p. 27.

e) *piratavimas* – piratavimas, kaip apibrėžta UNCLOS 101 straipsnyje;

f) *perduotas asmuo* – asmuo, įtariamas ketinimu vykdyti piratavimo veiksmus, juos vykdančius ar įvykdęs, kurį EUNAVFOR perdavė Mauricijui pagal šį Susitarimą.

3 straipsnis

Bendrieji principai

1. EUNAVFOR prašymu Mauricijus gali sutikti, kad jam būtų perduoti asmenys, kuriuos EUNAVFOR sulaikė dėl piratavimo, ir EUNAVFOR konfiskuotas susijęs turtas, bei perduoti tokius asmenis ir turtą savo kompetentingoms institucijoms tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo tikslais. Sprendimą dėl siūlomų perduoti asmenų priėmimo Mauricijus priims kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgdamas į visas atitinkamas aplinkybes, įskaitant incidento vietą.

2. EUNAVFOR perduoda asmenis tik Mauricijaus kompetentingoms teisėsaugos institucijoms.

3. Perdavimas atliekamas ne anksčiau nei Mauricijaus kompetentingos teisėsaugos institucijos per 5 darbo dienas nuo EUNAVFOR joms pateiktų įrodymų gavimo nusprendžia, kad esama pagrįstų perspektyvų, jog bus užtikrintas EUNAVFOR sulaikytų asmenų baudžiamasis persekiojimas.

4. Sprendimą dėl to, ar esama pagrįstų perspektyvų, jog bus užtikrintas baudžiamasis persekiojimas, Mauricijaus kompetentingos teisėsaugos institucijos priima remdamosi EUNAVFOR atitinkamais ryšių kanalais jiems pateiktais įrodymais.

5. Su visais perduotais asmenimis elgiamasi žmoniškai ir laikantis tarptautinių išpareigojimų žmogaus teisių srityje, kurie įtvirtinti Mauricijaus Konstitucijoje, įskaitant kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ir žeminančio elgesio arba baudimo draudimą, nesankcionuoto sulaikymo draudimą, ir laikantis reikalavimo užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą.

4 straipsnis

Elgesys su perduotais asmenimis, jų baudžiamasis persekiojimas ir teismo procesas

1. Laikantis tarptautinių išpareigojimų žmogaus teisių srityje, kurie įtvirtinti Mauricijaus Konstitucijoje, su visais perduotais asmenimis turi būti elgiamasi žmoniškai, jie negali būti kankinami, patirti žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį arba būti taip baudžiami, turi būti užtikrintas tinkamas jų apgyvendinimas ir maitinimas, teisė į gydymą ir galimybė atlikti religines apeigas.

2. Visi perduotieji asmenys skubiai pristatomi teisėjui ar kitam pareigūnui, kuriam pagal įstatymą yra suteikta teisė vykdyti teismines funkcijas ir kuris nedelsdamas nusprendžia dėl sulaikymo teisėtumo bei nurodo sulaikytuosius paleisti, jei sulaikymas yra nepagrįstas.

3. Visi perduoti asmenys turi teisę į teismo procesą per kuo trumpiausią laiką arba teisę būti paleisti.

4. Kai yra sprendžiamas perduotam asmeniui pareikšto baudžiamojo kaltinimo klausimas, tas asmuo turi teisę į tai, kad jo būtų teisingai ir viešai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas kompetentingas, nepriklausomas ir nešališkas teismas.

5. Visi nusikalstamos veikos padarymu kaltinami perduoti asmenys laikomi nekaltais tol, kol jų kaltė neįrodyta pagal įstatymą.

6. Kai yra sprendžiamas perduotam asmeniui pareikšto baudžiamojo kaltinimo klausimas, tam asmeniui visiškai lygia-teisiškumo sąlygomis turi būti užtikrintos bent šios teisės:

a) kad jam suprantama kalba būtų nedelsiant ir nuodugniai pranešta apie jam pareikšto kaltinimo pobūdį ir pagrindą;

b) turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti savo gynybai ir bendrauti su savo pasirinktu gynėju;

c) būti teisiamam be nepateisinamo delsimo;

d) dalyvauti savo bylos nagrinėjime ir gintis pats arba padedamas savo pasirinkto gynėjo; jeigu neturi gynėjo, būti informuotam apie teisę turėti gynėją; turėti jam paskirtą gynėją kiekvienu atveju, kai tai reikalinga teisingumo interesais, ir kiekvienu tokiu atveju nemokamai, kai jis neturi pakankamai lėšų gynėjui atsilyginti;

e) pačiam išnagrinėti visus kaltinamuosius įrodymus, įskaitant suėmimą vykdžiusių liudytojų raštiškus priesaika patvirtintus pareiškimus, arba turėti galimybę, kad tie įrodymai būtų išnagrinėti; kad gynybos liudytojai būtų iškviesti bei apklausti tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos kaltinimo liudytojams;

f) nemokamai naudotis vertėjo paslaugomis, jeigu jis nesupranta teismo procese vartojamos kalbos ar ja nekalba;

g) nebūti verčiamam duoti parodymų prieš save arba prisipažinti kaltu.

7. Visiems perduotiems asmenims, nuteistiems už nusikaltimą, suteikiama teisė į tai, kad jų nuteisimą ir nuosprendį pagal Mauricijaus įstatymus peržiūrėtų aukštesnė teisminė instancija.

8. Pasikonsultavęs su ES Mauricijus nuteistus ir Mauricijuje bausmę atliekančius asmenis gali perduoti kitai valstybei, kuri užtikrina pagarbą pirmiau paminėtiems žmogaus teisių standartams, kad tie asmenys likusį bausmės laiką atliktų toje kitoje valstybėje. Jei kyla rimtas susirūpinimas dėl žmogaus teisių

padėties toje kitoje valstybėje, perdavimas neįvyksta, kol Šalys, konsultuodamosi dėl susirūpinimą keliančio klausimo, randa patenkinamą sprendimą.

5 straipsnis

Mirties bausmė

Pagal Mauricijaus mirties bausmės panaikinimo įstatymą nė vienas perduotas asmuo negali būti apkaltintas nusikaltimu, už kurį skiriama mirties bausmė, nuteistas mirties bausme ar baudžiamas įvykdant mirties bausmę.

6 straipsnis

Registracijos įrašai ir pranešimai

1. Kiekvieno perdavimo atveju turi būti parengtas atitinkamas dokumentas, kurį pasirašo EUNAVFOR atstovas ir Mauricijaus kompetentingų teisėsaugos institucijų atstovas.

2. EUNAVFOR pateikia Mauricijui registracijos įrašus apie visų perduotų asmenų sulaikymą. Šiuose įrašuose pateikiama, kiek įmanoma, ši informacija: perduoto asmens sveikatos būklė sulaikymo metu, perdavimo Mauricijaus valdžios institucijoms laikas, sulaikymo priežastis, sulaikymo laikas ir vieta bei priimti sprendimai dėl sulaikymo.

3. Mauricijus yra atsakingas už tikslios informacijos apie visus perduotus asmenis registraciją, be kita ko, tačiau ne vien tik už duomenų apie konfiskuotą turtą, asmenų sveikatos būklę, kalinimo vietas, pateiktus kaltinimus ir svarbius sprendimus, kurie priimti baudžiamojo persekiojimo ir teismo proceso metu, registravimą.

4. ES ir EUNAVFOR atstovai su šiais registracijos įrašais gali susipažinti raštu pateikę prašymą Mauricijaus užsienio reikalų ministerijai.

5. Be to, Mauricijus praneša ES ir EUNAVFOR apie asmenų, perduotų pagal šį Susitarimą, kalinimo vietą, sveikatos būklės pablogėjimą ir kaltinimus dėl įtariamo netinkamo elgesio su jais. ES ir EUNAVFOR atstovai turi teisę susitikti su asmenimis, perduotais pagal šį Susitarimą, kol šie asmenys yra kalinami, ir turi teisę juos apklausti.

6. Nacionalinėms ir tarptautinėms humanitarinėms agentūroms paprašius, jų atstovams leidžiama aplankyti pagal šį Susitarimą perduotus asmenis.

7. Siekdamas užtikrinti, kad EUNAVFOR galėtų laiku teikti pagalbą Mauricijui, t. y. EUNAVFOR liudytojai galėtų dalyvauti teisme ir būtų pateikti atitinkami įrodymai, Mauricijus praneša EUNAVFOR apie ketinimą pradėti baudžiamąjį teismo procesą perduotų asmenų atžvilgiu ir įrodymų pateikimo bei parodymų išklausymo tvarkaraštį.

7 straipsnis

ES ir EUNAVFOR pagalba

1. EUNAVFOR pagal savo galimybes ir pajėgumus teikia Mauricijui visapusišką pagalbą perduotų asmenų atžvilgiu vykdomo tyrimo ir jų baudžiamojo persekiojimo tikslais.

2. Visų pirma EUNAVFOR:

- a) perduoda registracijos įrašus apie sulaikymą, parengtus pagal šio Susitarimo 6 straipsnio 2 dalį;
- b) nagrinėja įrodymus pagal Mauricijaus kompetentingų institucijų taikomus reikalavimus, kaip susitarta 10 straipsnyje apibrėžtuose įgyvendinimo susitarimuose;
- c) pateikia su incidentu, dėl kurio asmenys buvo perduoti pagal šį Susitarimą, susijusių EUNAVFOR priklausančių liudininkų parodymus arba raštiškus priesaika patvirtintus pareiškimus;
- d) stengiasi pateikti liudininkų, kurie nėra Mauricijoje, parodymus arba raštiškus priesaika patvirtintus pareiškimus;
- e) saugo arba perduoda visą EUNAVFOR žinioje esantį atitinkamą konfiskuotą turtą, daiktinius įrodymus, nuotraukas ir visus įrodymo vertę turinčius daiktus;
- f) prirėkus užtikrina, kad EUNAVFOR priklausančios liudininkai galėtų saugiai atvykti duoti parodymus teisme (arba tuo tikslu panaudoja televizijos ryšį ar kitas patvirtintas technologines priemones) proceso metu;
- g) prirėkus sudaro palankesnes sąlygas kitiems liudininkams saugiai atvykti duoti parodymus teisme (arba tuo tikslu panaudoja televizijos ryšį ar kitas patvirtintas technologines priemones) proceso metu;
- h) sudaro palankesnes sąlygas atvykti vertėjams žodžiu, kurių pagalbos kompetentingoms Mauricijaus institucijoms gali prirėkti vykdamas tyrimus ir teismo procesus perduotų asmenų atžvilgiu.

3. Jeigu tokių išteklių nesuteikia kiti finansinės paramos teikėjai, Šalys, taikydamos atitinkamas procedūras, parengia įgyvendinimo susitarimus dėl finansinės paramos, techninės ir kitos pagalbos, kad perduotų asmenų atžvilgiu būtų galima vykdyti perdavimą, sulaikymą, tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir teismo procesą. Šiais įgyvendinimo susitarimais taip pat siekiama reglamentuoti techninę ir logistinę pagalbą Mauricijui teisės aktų peržiūros, tyrėjų ir prokurorų mokymo, tyrimo bei teismo proceso srityse, visų pirma susitarimus dėl įrodymų saugojimo bei perdavimo ir apeliacijos procedūros. Be to, šiais įgyvendinimo susitarimais siekiama numatyti perduotų asmenų repatriaciją išteisinimo arba nepatraukimo baudžiamajon atsakomybės atvejais, jų perdavimą likusiai bausmės daliai atlikti kitoje valstybėje arba jų repatriaciją atlikus laisvės atėmimo bausmę Mauricijoje.

8 straipsnis

Ryšys su kitomis perduotų asmenų teisėmis

Jokia šio Susitarimo nuostata nesiekia suvaržyti teisių, kurias perduotas asmuo gali turėti pagal taikomą nacionalinę ar tarptautinę teisę, ir jokia jo nuostata negali būti aiškinama kaip šias teises suvaržanti.

9 straipsnis

Ryšių palaikymas ir ginčai

1. Visus klausimus, kylančius dėl šio Susitarimo taikymo, bendrai sprendžia Mauricijus ir ES kompetentingos institucijos.
2. Nepavykus iš anksto susitarti, ginčus dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo Mauricijaus ir ES atstovai sprendžia vien tik diplomatinėmis priemonėmis.

10 straipsnis

Igyvendinimo susitarimai

1. Taikant šį Susitarimą, operatyviniai, administraciniai ir techniniai klausimai gali būti reglamentuojami įgyvendinimo susitarimais, kuriuos turi sudaryti Mauricijaus kompetentingos institucijos ir ES kompetentingos institucijos bei siunčiančiųjų valstybių kompetentingos institucijos.
2. Įgyvendinimo susitarimuose gali būti nagrinėjami, *inter alia*, šie aspektai:
 - a) Mauricijaus kompetentingų teisėsaugos institucijų, kurioms EUNAVFOR gali perduoti asmenis, paskyrimas;
 - b) kalinimo įstaigos, kuriose bus laikomi perduoti asmenys;
 - c) dokumentų tvarkymas, įskaitant dokumentus, susijusius su įrodymų, kurie perdavus asmenį bus perduoti Mauricijaus kompetentingoms teisėsaugos institucijoms, rinkimu;
 - d) kontaktiniai centrai, kuriems turi būti teikiami pranešimai;
 - e) perdavimo atveju naudotinos formos;
 - f) 7 straipsnyje minėtos techninės pagalbos, kompetencijos, mokymo ir kitos pagalbos teikimas Mauricijaus prašymu siekiant šio Susitarimo tikslų.

11 straipsnis

Įsigaliojimas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas laikinai taikomas nuo jo pasirašymo dienos; jis įsigalioja, kai kiekviena Šalis praneša kitai apie šio Susitarimo ratifikavimo vidaus procedūrų užbaigimą.
2. Šis Susitarimas galioja iki operacijos pabaigos, apie kurią praneša EUNAVFOR. Tačiau kiekviena Šalis gali denonsuoti šį Susitarimą apie tai pranešusi raštu. Denonsavimas įsigalioja praėjus šešiesiems mėnesiams nuo pranešimo gavimo. Tuo atveju, jei, ES nuomone, neatidėliotinas šio Susitarimo denonsavimas yra grindžiamas esminių Mauricijaus baudžiamosios teisės aktų pakeitimu, kaip nurodyta šiame Susitarime, ES turi teisę denonsuoti Susitarimą ir denonsavimas įsigalioja nuo pranešimo išsiuntimo dienos. Esminių Mauricijaus baudžiamosios teisės aktų pakeitimai nedaro neigiamo poveikio asmenims, kurie jau yra perduoti pagal šį Susitarimą.
3. Šis Susitarimas gali būti iš dalies keičiamas rašytiniu Šalių susitarimu.
4. Šio Susitarimo nutraukimas neturi įtakos teisėms ar pareigoms, atsirandančioms vykdant šį Susitarimą iki tokio nutraukimo, įskaitant perduotų asmenų teises tol, kol jie yra kalinami Mauricijuje arba Mauricijaus institucijų traukiami atsakomybėn.
5. Pasibaigus operacijai, visomis šiame Susitarime nustatytomis EUNAVFOR teisėmis gali naudotis ES vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai paskirtas asmuo arba subjektas. Paskirtas asmuo arba subjektas gali būti, *inter alia*, ES delegacijos Mauricijuje vadovas ar darbuotojas arba Mauricijuje akredituotas ES valstybės narės diplomatas arba konsulinis pareigūnas. Pasibaigus operacijai visi pranešimai, kurie pagal šį Susitarimą turėjo būti teikiami EUNAVFOR, teikiami ES vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai.

Priimta du tūkstančiai vienuoliktųjų metų liepos keturioliką dieną dviem egzemplioriais anglų kalba.

Europos Sąjungos vardu

Mauricijaus vardu